

Katalog znanj: slovenistične vsebine

I.

1. Povezava jezika, kulture in družbe
2. Vloga slovenske kulture pri oblikovanju etnične/nacionalne identitete
3. Vpliv kulture na proces nacionalne emancipacije slovenskega naroda v 19. in 20. stol.
4. Jezik/kultura in slovenska politična zavest
5. Večkulturalizem: etnična struktura prebivalstva Slovenije danes in v preteklosti
6. Vloga kulture/jezika v procesih integracij in globalizacije
7. Položaj in vloga kulture v slovenski družbi po 2. svetovni vojni (značilnosti kulturne politike v posameznih obdobjih v SFRJ)
8. Kultura v Republiki Sloveniji; jezikovna, kulturna politika v RS, institucionalna ureditev
9. Zametki prevajalske dejavnosti na Slovenskem v srednjem veku
10. Jezikovna situacija na Slovenskem v 15. in 16. stoletju ter vloga prevedenih in prirejenih besedil pri vzpostavljanju slovenskega knjižnega jezika in slovenske književnosti.)
11. Predloge, po katerih so slovenski protestantski pisci v 16. stoletju prevajali svetopisemska besedila
12. Prevodna besedila in prevajalci med letoma 1613 in 1802 ter predloge za njihove prevode
13. Slovarji od 16. do 1. polovice 19. stoletja, v katerih je upoštevan tudi slovenski jezik
14. Prvi prevodi (in »prevodi«) posvetne literature konec 18. in v začetku 19. stoletja
15. Pomembnejši slovenski prevajalci v 19., 20. in 21. stoletju

II.

1. Položaj in organiziranost slovenistike doma in v tujini
2. Orientacija v osrednjih slovenističnih priročnikih
3. Slovarji slovenskega jezika
4. Slovar slovenskega knjižnega jezika: struktura in vsebina
5. Družbena umestitev jezikovnih priročnikov
6. Jezikovni priročniki in novi mediji/v novih medijih
7. Prednosti novomedijskih jezikovnih priročnikov
8. Korpusno jezikoslovje in korpusi v jezikoslovju
9. Korpusi kot jezikovni vir in jezikovni priročnik
10. Korpusi slovenskega jezika
11. Jezikovni opis in predpis
12. Jezikoslovje in jezikovni opisi
13. Jezikoslovje in jezikovno predpisovanje
14. Norma (implicitna in eksplicitna) in kodifikacija
15. Slovenski pravopis

III.

1. Pomen v jeziku

Okt. 2008

2. Pomenonosne enote v jeziku
3. Pomenske relacije v jeziku
4. Poimenovalne možnosti slovenskega jezika
5. Tipologija poimenovalnih možnosti pri prenosu iz tujega jezika in v slovenskem jeziku
6. Večbesedni leksemi: tipologija besednih zvez v slovenščini
7. Pomeni leksemov – širitev pomenov: tipi pomenskih prenosov
8. Slovensko pomenotvorje in besedotvorje (besedotvorni tipi)
9. Tvorbene zmožnosti v razmerju domače : prevzeto
10. Skladenjski opis od zgoraj navzdol
11. Besedni red v slovenščini
12. Prosta in stalna stava
13. Prosta stava in besedne zveze v slovenščini
14. Tematski razvoj besedila
15. Kohezivno-koherenčna razmerja

IV.

1. Eno- in večjezične skupnosti: izbor jezika, diglosija, preklapljanje in mešanje koda
2. Jeziki, nastali z mešanjem koda
3. Vmesni jezik
4. Vzdrževanje jezika: konkurenčnost jezikov, izguba jezika in jezikovna smrt,
5. Jezikovna revitalizacija
6. Ogroženi jeziki in slovenska situacija
7. Slovenske skupnosti izven meja RS
8. Slovenske zamejske situacije
9. Jezikovna politika in jezikovno načrtovanje
10. Zakonodaja v zvezi s slovenskim jezikom
11. Knjižni oz. standardni jezik, procesi standardizacije,
12. Miti o slovenskem knjižnem jeziku in vprašanja prestižnosti jezikovne variante
13. Regionalna in socialna stratifikacija jezika
14. Jezik in družbeni spol
15. (Ne)nevtralnost dikurza in diskriminatorni diskurz

V.

1. Iskalne možnosti za slovarje v pregledovalniku ASP in korpuse
2. FidaPlus: načini iskanja in obdelave rezultatov
3. Vzpostavitev in vzdrževanje "prevajalske pisarne"
4. Delo s pisarniškimi paketi Microsoft Office, Open Office oz. iWork
5. Delo z različnimi formati dokumentov
6. Strategije učinkovitega iskanja informacij na svetovnem spletu
7. Načini uporabe slovenskih in drugih slovarskih in korpusnih virov pri prevajanju in leksikografiji (določanje pomena, iskanje semantično povezanih besed, uporaba SketchEngine itd.)
8. Razlike med strojnim prevajanjem in računalniško podprtim prevajanjem
9. Kaj je pomnilnik prevodov in kaj prevajalsko namizje. Prednosti in slabosti uporabe programov s pomnilniki prevodov

Okt. 2008

10. Prevajalsko namizje SDL Trados
11. Upravljanje terminologije s programom SDL MultiTerm
12. Vodenje prevajalskih projektov s programom SDL Trados Synergy
13. Prevajalsko namizje Atril DVX: glavne lastnosti in razlike med DVX in Tradosom
14. Shema prevajalskega procesa ob uporabi prevajalskega namizja
15. Strojno prevajanje: teoretični pristopi, pregled obstoječih tehnologij

Pri jezikoslovni interpretaciji besedila: povzetek daljšega slovenskega besedila v točno določeni obseg novega pomensko povzemajočega besedila in interpretacija besedila z besediloslovnega vidika (kohezija, koherenca, namernost, sprejemljivost, informativnost, situacijskot in medbesedilnost) na eni in pravopisnega na drugi strani.